

Marcin Rajner

**Dynamika lodowców na Svalbardzie
badana z pomocą obserwacji GNSS**

Politechnika Warszawska
marcin.rajner@pw.edu.pl

seminarium ZGP—KGiAG
23.10.2020

Wyjaśnienie do tytułu

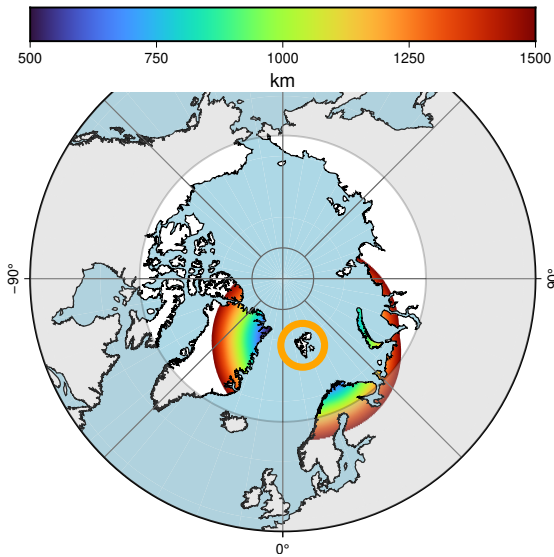
Svalbard

Svalbard

Odległości do innych lądów, mas lodowych

Powierzchnia $61 \cdot 10^3 \text{ km}^2$

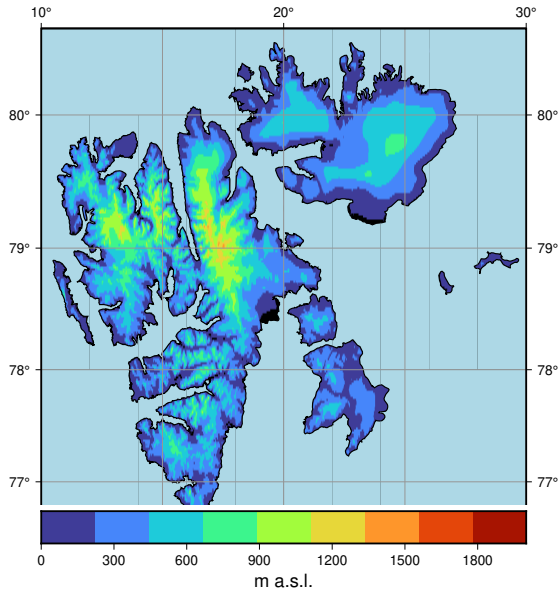
Svalbard

Powierzchnia $61 \cdot 10^3 \text{ km}^2$

Svalbard

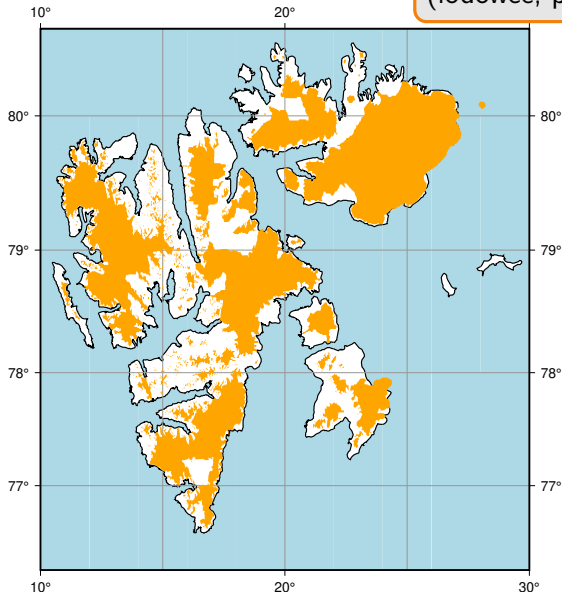

Svalbard

Powierzchnia $61 \cdot 10^3 \text{ km}^2$

60 % lądu pokryte lodem
(lodowce, pola lodowe, czapy lodowe)

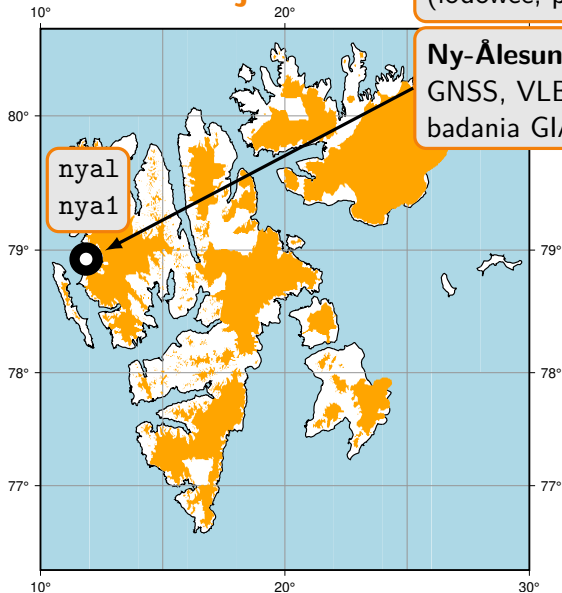
Svalbard – stacje GNSS

Powierzchnia $61 \cdot 10^3 \text{ km}^2$

60 % lądu pokryte lodem
(lodowce, pola lodowe, czapy lodowe)

Ny-Ålesund

GNSS, VLBI, DORIS, SG, AG
badania GIA i PDIM

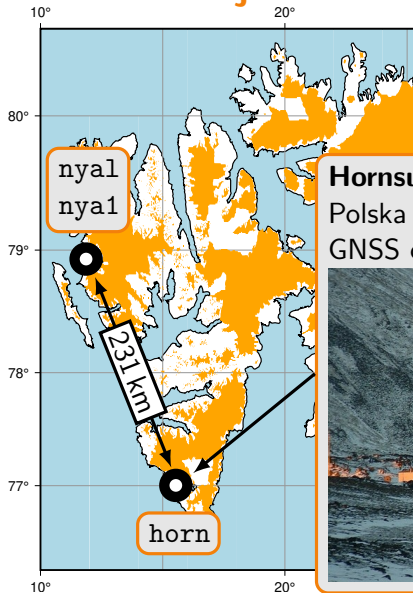

Svalbard – stacje GNSS

Powierzchnia $61 \cdot 10^3 \text{ km}^2$

60% lądu pokryte lodem
(lodowce, pola lodowe, czapy lodowe)

Ny-Ålesund

GNSS, VLBI, DORIS, SG, AG
badania GIA i PDIM

Hornsund

Polska Stacja Polarna (77.00°N 15.50°E)
GNSS od 2005/2006

Początki stacji permanentnej

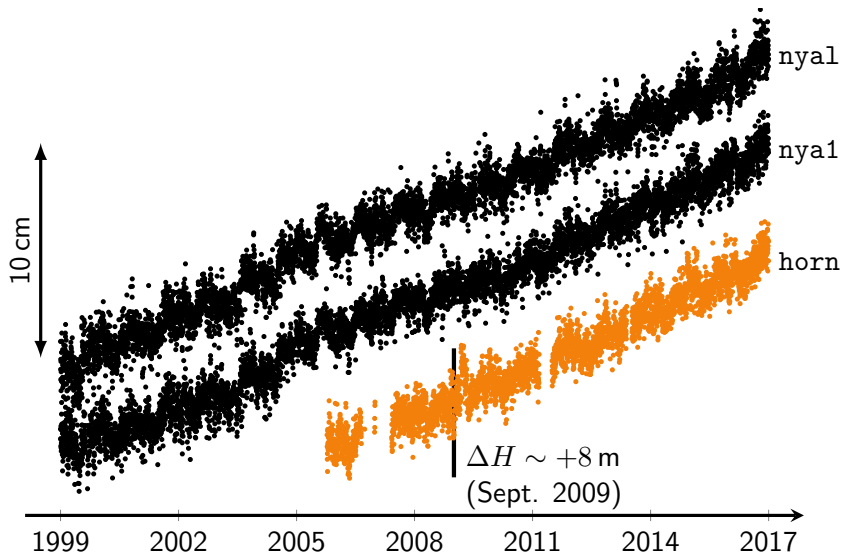

Początki stacji permanentnej

Szeregi czasowe GNSS – zmiany wysokości

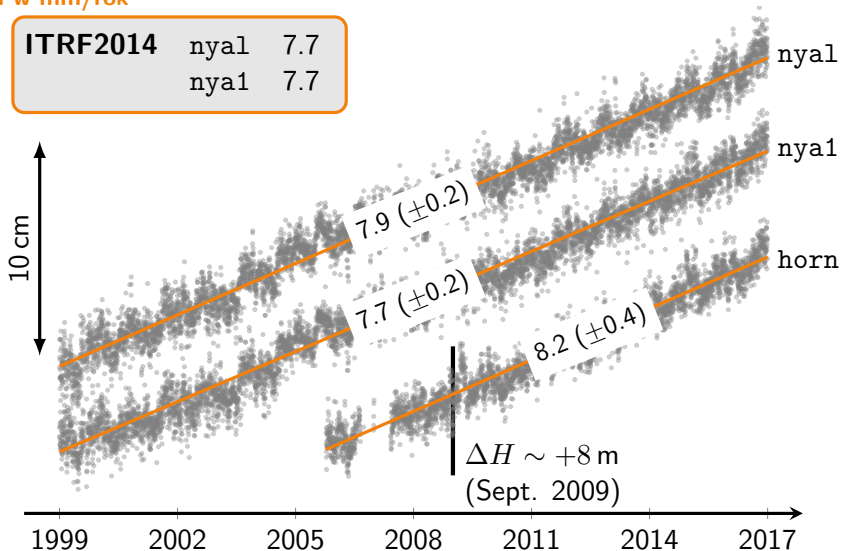

Szeregi czasowe GNSS – zmiany wysokości

trend w mm/rok

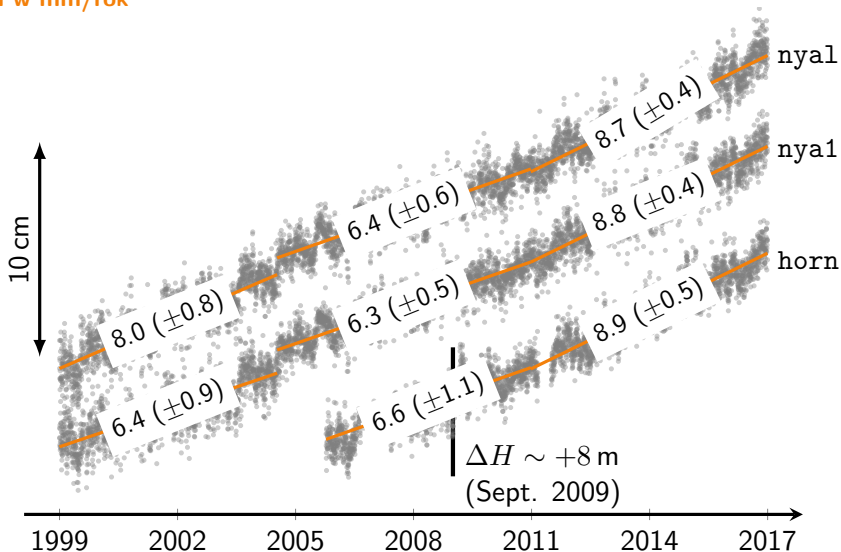
ITRF2014	nya1	7.7
	nya1	7.7

Szeregi czasowe GNSS – zmiany wysokości

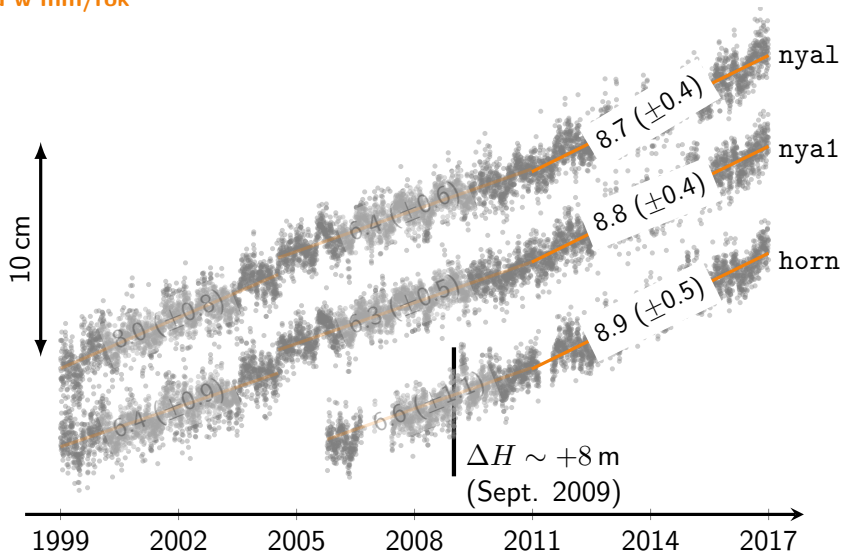
trend w mm/rok

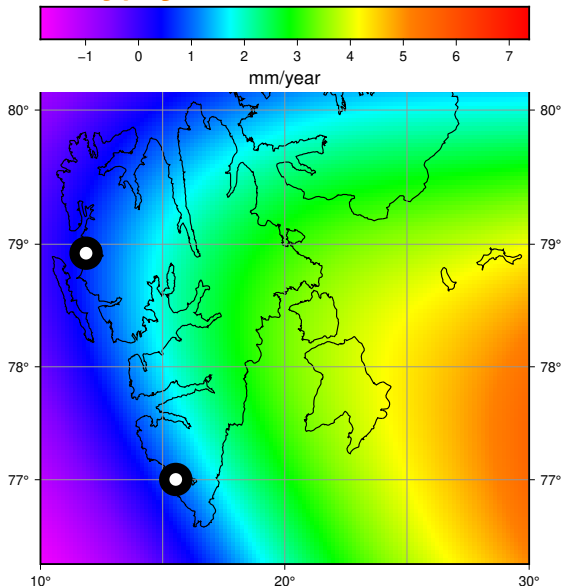
Szeregi czasowe GNSS – zmiany wysokości

trend w mm/rok

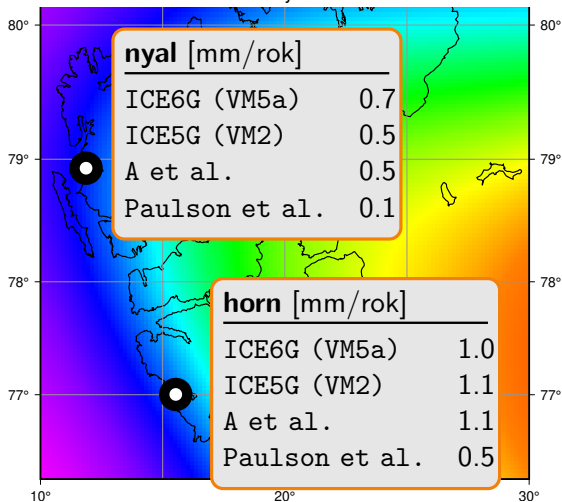
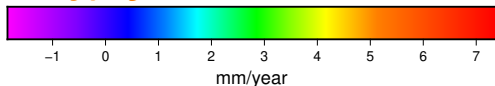

GIA – wypiętrzanie

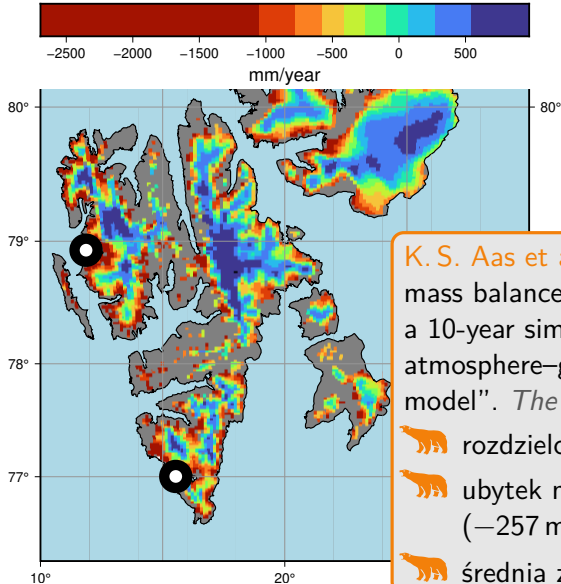

GIA – wypiętrzanie

Realistyczny model bilansu masy

K. S. Aas et al. (2016). "The climatic mass balance of Svalbard glaciers: a 10-year simulation with a coupled atmosphere–glacier mass balance model". *The Cryosphere* 10.3

rozdzielczość 3 km

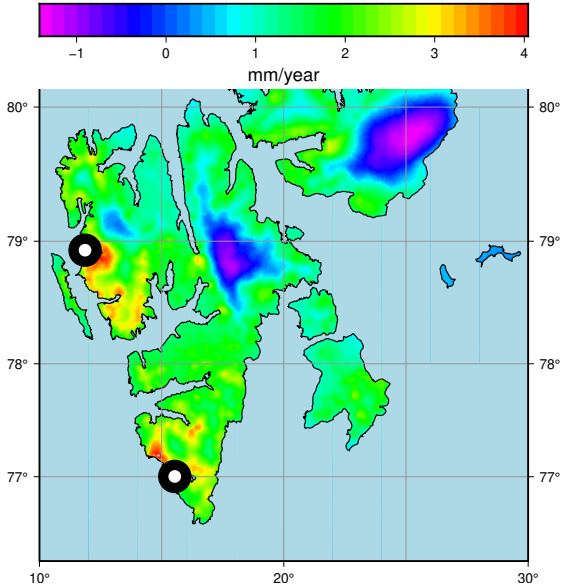
ubytek masy 8.7 Gt/rok
(−257 mm/rok)

średnia z lat 2003–2013

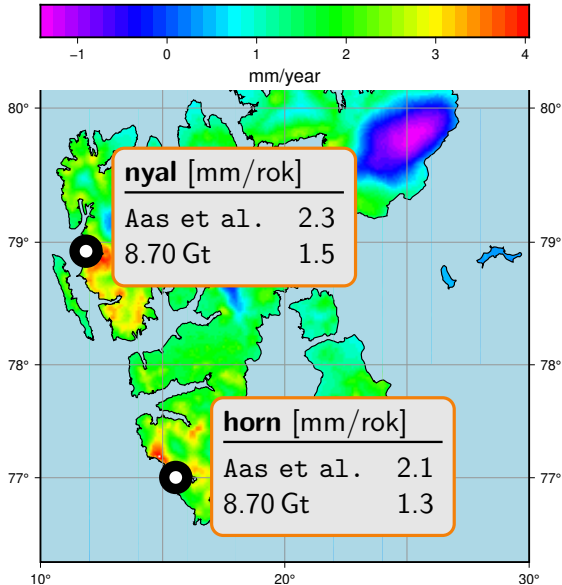

Bilans masy – efekt obciążeniowy

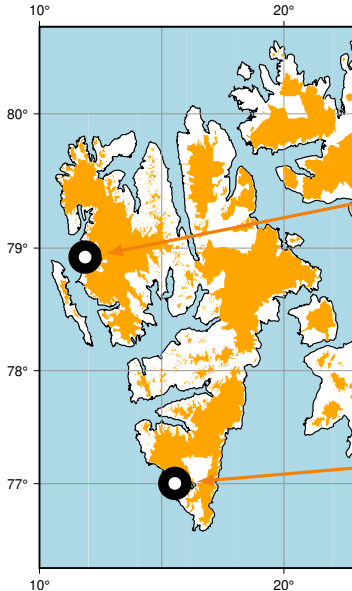

Bilans masy – efekt obciążeniowy

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

nyal [mm/rok]

8.7 GNSS
2010-12 — present

6.4 GNSS
2004-07 — 2010-12

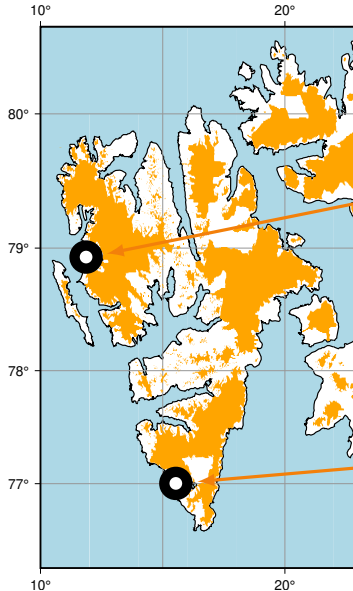
horn [mm/rok]

8.9 GNSS
2010-12 — present

6.6 GNSS
2004-07 — 2010-12

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

nyal [mm/rok]

8.7 GNSS
2010-12 — present

6.4 GNSS
2004-07 — 2010-12

0.5 GIA

horn [mm/rok]

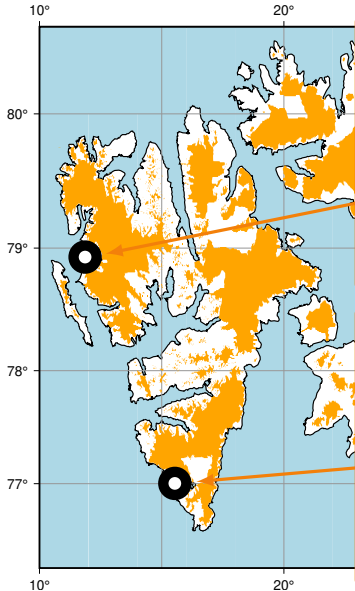
8.9 GNSS
2010-12 — present

6.6 GNSS
2004-07 — 2010-12

1.1 GIA

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

nyal [mm/rok]

8.7 GNSS
2010-12 — present

6.4 GNSS
2004-07 — 2010-12

2.3 PDIM

0.5 GIA

horn [mm/rok]

8.9 GNSS
2010-12 — present

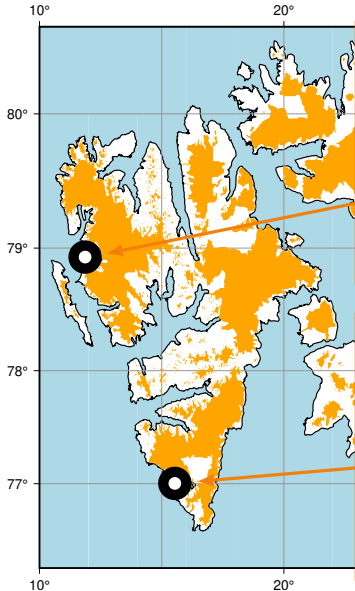
6.6 GNSS
2004-07 — 2010-12

2.1 PDIM

1.1 GIA

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

nyal [mm/rok]

8.7 GNSS
2010-12 — present

6.4 GNSS
2004-07 — 2010-12

0.3 Gr.
2.3 PDIM

0.5 GIA

horn [mm/rok]

8.9 GNSS
2010-12 — present

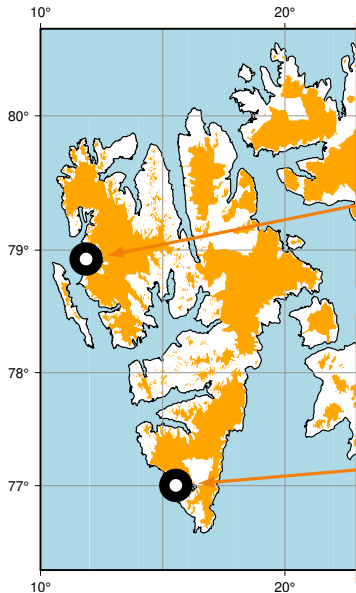
6.6 GNSS
2004-07 — 2010-12

0.3 Gr.
2.1 PDIM

1.1 GIA

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

nyal [mm/rok]

8.7 GNSS
2010-12 — present

6.4 GNSS
Mémier et al., 2014

0.3 Gr.

2.3 PDIM

0.5 GIA

horn [mm/rok]

8.9 GNSS
2010-12 — present

4.0 GNSS
Mémier et al., 2014

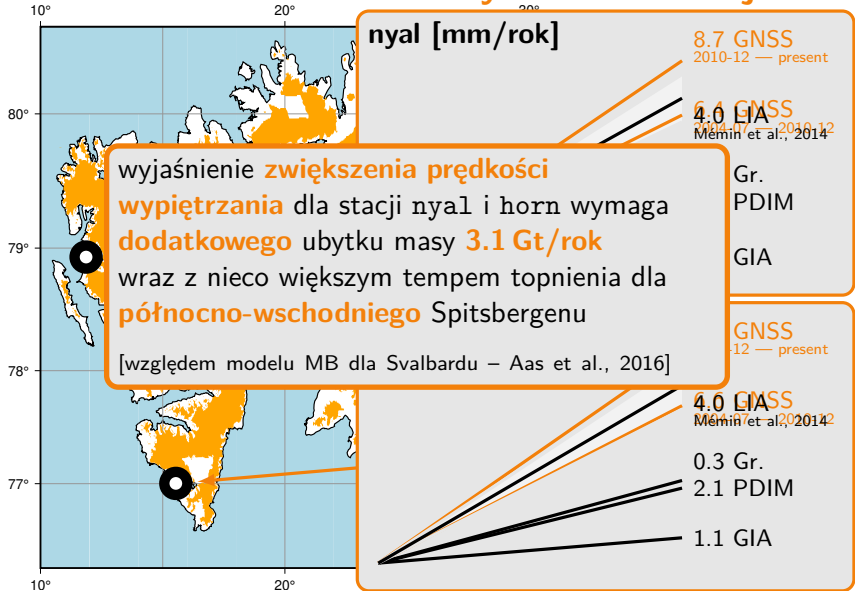
0.3 Gr.

2.1 PDIM

1.1 GIA

Porównanie wartości modelowych z obserwacjami

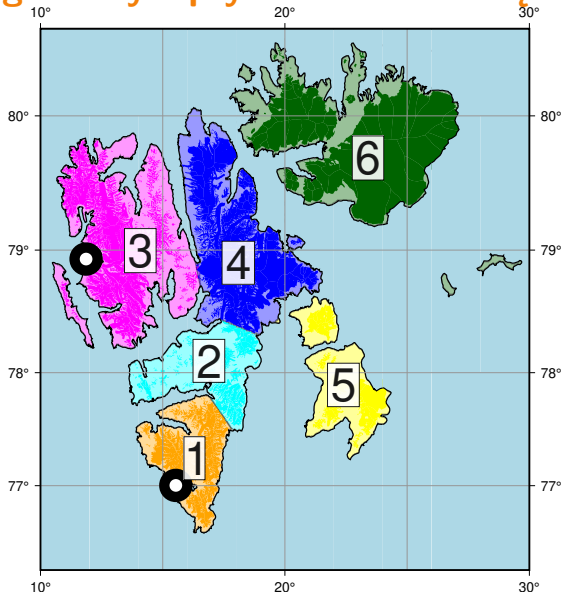

Nasze ostatnie dokonania

Regionalny wpływ efektów obciążeniowych

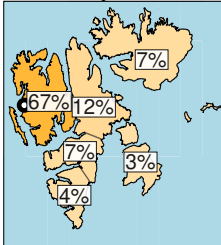
nr	pow. [km ²]	złod. [%]
1	7	71
2	7	35
3	14	53
4	12	74
5	6	41
6	15	71
suma	61	60

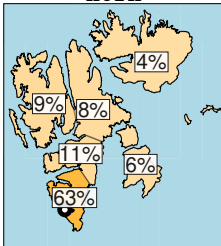
Regionalny wpływ efektów obciążeniowych

wpływ regionów na sygnał całkowity

nyal

horn

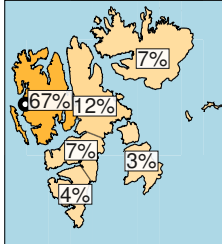

Regionalny wpływ efektów obciążeniowych

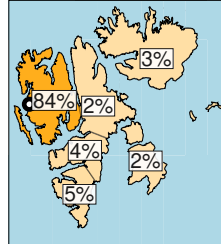
wpływ regionów na sygnał całkowity

nyal

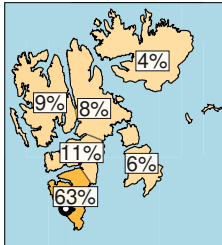

zagładając
równomierną
utrataę masy
na obszarach
zlodowaci-
ałych

nyal

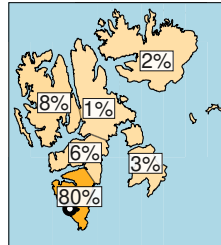

horn

używając re-
alistycznego
modelu MB

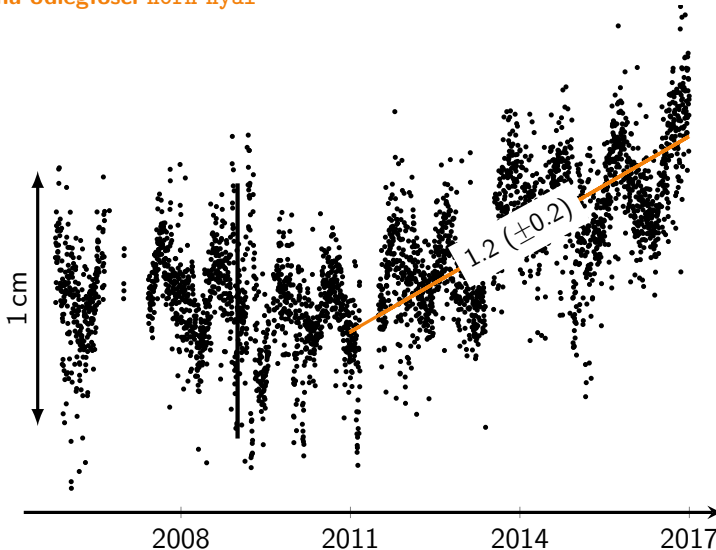
horn

Szeregi czasowe GNSS

zmiana odległości horn-nyal

Wnioski

Podsumowując

- nowe wyniki ze stacji GNSS horn
- współczesne przyspieszenie wypiętrzania stacji GNSS jest efektem obecnego zwiększenia tempa topnienia lodowców,
- różnice pomiędzy wynikami różnych stacji GNSS na Svalbardzie mogą służyć do regionalnego badania bilansu masy,

Wnioski

Podsumowując

- nowe wyniki ze stacji GNSS horn
- współczesne przyspieszenie wypiętrzania stacji GNSS jest efektem obecnego zwiększenia tempa topnienia lodowców,
- różnice pomiędzy wynikami różnych stacji GNSS na Svalbardzie mogą służyć do regionalnego badania bilansu masy,

Co dalej?

- badania dotyczące zmian współrzędnych horyzontalnych,
- udział stacji horn w EPN/IGS,
- pomiary AG w Hornsundzie,
- liczne zastosowania obserwacji GNSS w badaniach geodynamicznych i środowiskowych.

Wnioski

Podsumowując

- nowe wyniki ze stacji GNSS horn
- współczesne przyspieszenie wypiętrzania stacji GNSS jest efektem obecnego zwiększenia tempa topnienia lodowców,
- różnice pomiędzy wynikami różnych stacji GNSS na Svalbardzie mogą służyć do regionalnego badania bilansu masy,

Co dalej?

- badania dotyczące zmian współrzędnych horyzontalnych,
- udział stacji horn w EPN/IGS,
- pomiary AG w Hornsundzie,
- liczne zastosowania obserwacji GNSS w badaniach geodynamicznych i środowiskowych.

Podziękowania dla wszystkich uczestników omawianych prac